

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

СОЛОВЕЙ АЛІНА ВАСИЛІВНА

УДК 821.161.2.09

**РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ОБРАЗУ АНДАЛУСІЇ У ТВОРАХ
ВАШИНГТОНА ІРВІНГА**

035 – Філологія
035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно) – англійська

Автореферат
магістерської роботи на здобуття
ступеня магістра філології

м. Миколаїв – 2019

Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота виконана на кафедрі англійської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент
ОСТАПЧУК Тетяна Павлівна,
кафедра англійської філології,
Чорноморський національний
університет імені Петра Могили

Захист відбудеться 28 лютого о 10⁰⁰ годині на засіданні атестаційної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили за адресою: 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Творчість американського романтика Вашингтона Ірвінга викликає інтерес дослідників як у зарубіжному, так і у вітчизняному літературознавстві вже більше 150 років.

Життєвий і творчий шлях письменника найповніше досліджено в роботах С. Вільямса. Іспанські твори В. Ірвінга, які стали об'єктом нашої уваги, було проаналізовано Р. Ірвіном. Серед західних дослідників творчості Вашингтона Ірвінга варто зазначити Д. Салья та його інтерпретацію доробку В. Ірвінга з точки зору наратології. Місце В. Ірвінга в політичному контексті ХІХ ст. досліджував американський історик М. С. Стівенс.

Твори В. Ірвінга іспанського періоду показують глибоке знання історії та культури Іспанії і є досить детальними, а тому вони є цінними для сучасних іспанців, які вивчають історію літературних етнообразів Іспанії. Твори Ірвінга також відображають політичні настрої доби романтизму. Тому з появою постколоніальної критики з'явилася можливість перепрочитати твори американського романтика розміщуючи їх у політичному контексті доби романтизму. Ключовою у постколоніальній критиці залишається праця Едварда Саїда «Орієнталізм» (1978), у якій вчений розкритикував позицію Заходу у його інтерпретації та репрезентації Сходу. Поява нашої роботи викликана можливістю перепрочитання творів В. Ірвінга з позицій орієнталізму та необхідністю глибше дослідити імагообраз Андалусії у контексті постколоніальних студій, що разом із наявністю сучасних робіт західних літературознавців з вивчення творчості В. Ірвінга, підтверджує **актуальність нашого дослідження.**

Зосередження на образі Андалусії, а не Іспанії зумовлене культурно-політичною свідомістю суспільства та високорозвиненими на сьогоднішній день міжкультурними взаєминами. Сьогоднішній читач

розуміє, що Іспанія буває дуже різною і що серед загального іспанського виокремлюються такі культурно своєрідні регіони, як Кастилія, Каталонія, Андалусія, Галіція. У творах Ірвінга Андалусія відмежовується від решти Іспанії. На території Андалусії протягом семи століть співіснували три світові релігії і принципово різні культури. Образ Андалусії стосуються переважно Гранади та Альгамбри, але Ірвінг узагальнює їх до описів Андалусії та андалузців, а не Гранади та гранадців. Так само, всіх жителів Андалусії Ірвінг називає іспанцями та розрізняє лише іспанців та арабів. Нам важливо проаналізувати всі складові образу Андалусії як конструкту, створеного В. Ірвінгом. Дослідження зосереджується на географічному, історичному та культурному складових образу Андалусії, що дасть змогу проявити багатонаціональну сутність Іспанії у текстах Вашингтона Ірвінга.

Комплексний підхід до визначення образу Андалусії вимагає поєднання імагологічного підходу та орієнтальних студій. З точки зору постколоніальних досліджень вагоме місце посідає робота Е. Саїда «Орієнталізм» (1978). Його послідовниками є Г. Бгабга та Г. Ч. Співак. У вітчизняному літературознавстві заслуговують уваги постколоніальні розвідки Д. Наливайка, С. Павличко, Т. Гундорової.

Імагологічні студії є важливими для визначення етнообразу Андалусії. У західному літературознавстві засновниками імагологічних студій є Джоєп Лірсен та Гуго Дизеринк. У вітчизняну імагологію внесок зробили В. Будний, Н. Кіор, О. Дубініна. В. Будний, зокрема, приділяє увагу вивченню стереотипів та їхньому значенню у формуванні національних етнообразів. Специфіку поняття національного образу досліджувала А. Мартинець.

Поняття романтичного орієнталізму розглядалося багатьма літературознавцями в контексті дослідження романтизму. Так, модус Східного у творчості Ф.-Р. де Шатобріана, Ж. де Нерваля, В. Скотта та

Дж.Г. Байрона досліджували Д. Дайчес, А. Єлістратова, С. Павличко. Окремої уваги заслуговує українська дослідниця І. Пупурс. Їй вдалося поєднати імагологічні дослідження та постколоніальну критику у роботі «Схід у дзеркалі романтизму», де вона застосовує критику Е. Саїда до літературних етнообразів Східного, основну увагу зосереджуючи на Єгипетському Східному. І. Пупурс поглиблює визначення феномену романтичного орієнталізму та визначає такі імагологічні категорії, як імагологічна позиція, імагологічна перцепція та геокультурний образ Іншого.

Творчість Ірвінга є добре дослідженою з точки зору її належності до течії романтизму. В західному літературознавстві творчість В. Ірвінга добре досліджена сучасним американським істориком М. Стівенсом у контексті світової історії та політики. В Україні творчість В. Ірвінга є частиною загальних досліджень з історії американської літератури періоду романтизму. Авторитетним джерелом інформації про біографію В. Ірвінга та риси романтизму в його творчості в Україні є підручник Д. Наливайка та К. Шахової «Зарубіжна література ХІХ сторіччя : Доба романтизму». Історичні реалії США в новелах В. Ірвінга досліджувала І. Островська. Концепт страху в оповіданнях В. Ірвінга досліджувала Т. Михед. Однак, творчість В. Ірвінга не розглядалася в контексті орієнталізму, постколоніалізму та імагології. Увага до іспанських текстів автора є мінімальною. Це підтверджується відсутністю аналітичних праць з «Хроніки...» та «Бакалавра...», а також праць, які повністю аналізують збірку «Альгамбра». Увагу дослідників привертала новела «Легенда про Розу Альгамбри», яка входить до збірки «Альгамбра». Так, казкові мотиви у новелі досліджувала М. Волкова, а художню мову новели досліджувала М. Биданцева. Таким чином, існують роботи, що досліджують творчість В. Ірвінга у контексті історії та політики і менше зосереджуються на образності. Є тексти, що вивчають творчість Ірвінга з позицій імагології,

але недостатньо вивчають Іспанію та майже не зосереджуються на репрезентації Андалусії.

У цьому полягає **практична новизна** нашого доробку: проаналізувати особливості репрезентації образу Андалусії, поєднавши імагологію та орієнталістський підхід.

Наукова новизна дослідження полягає у розширенні науково-теоретичного поля щодо проблем взаємодії імагології, орієнталізму та постколоніалізму; значному оновленні погляду на внесок В. Ірвінга у формування образу Іспанії у західному світі; презентації для української наукової спільноти поглядів західних науковців щодо шляхів перепрочитання доробку В. Ірвінга.

Об'єктом дослідження виступає етнообраз Андалусії у творах Вашингтона Ірвінга «Бакалавр Саламанкський» (1822), «Хроніка завоювання Гранади» (1829), «Альгамбра» (1851).

Предметом дослідження є специфіка репрезентації образу Андалусії з позицій романтичного орієнталізму та постколоніалізму.

Матеріалом дослідження є три основні твори Вашингтона Ірвінга про Іспанію: оповідання «Бакалавр Саламанкський», історичний роман «Хроніка завоювання Гранади» та збірка новел, есе та подорожніх нотаток «Альгамбра». Наш вибір текстів обґрунтований необхідністю дослідити образ Андалусії, адже саме у вищеназваних текстах міститься найбільше інформації про досліджуваний регіон.

Метою даної роботи є комплексний аналіз репрезентованого образу Андалусії у творчості Вашингтона Ірвінга з позицій імагології, постколоніалізму та крізь призму орієнталізму.

Для досягнення поставленої мети були поставлені такі **завдання**:

- Визначити основні характеристики романтичного орієнталізму,
- Розглянути категорію репрезентації у літературній імагології,

- Охарактеризувати специфіку вивчення національних образів в імагологічних студіях,
 - Проаналізувати нарративні стратегії та їхню роль у створенні національного образу,
 - Охарактеризувати творчість Вашингтона Ірвінга в орієнталістському дискурсі з позицій імагології,
 - Проаналізувати засоби екзотизації Андалусії у творах В. Ірвінга,
 - Відслідкувати етапи стереотипізації образу Андалусії та іспанців,
 - Визначити вплив творчості Вашингтона Ірвінга на традиціоналізацію образу Іспанії в західному літературному дискурсі.
- До безпосередньої роботи з текстами були залучені такі **методи**:

- *порівняльно-історичний метод*, а саме дослідження *контактів*: на рівні зовнішніх контактів – для дослідження безпосереднього впливу природи та культури Андалусії на автора під час його перебування в Іспанії; на рівні внутрішніх контактів – спілкування В.Ірвінга з В. Годвіном та В. Скоттом;
- *імагологічний метод* – для визначення особливостей зображення та основних складових образу Андалусії та іспанців;
- *біографічний метод* – для визначення бази знань Вашингтона Ірвінга про Іспанію;
- *культурно-історичний метод* – для визначення впливу особливостей національного характеру (*раса* у термінах І.Тена), природи, клімату, соціальних умов, географічних, політичних обставин, економіки (*середовище*) та історичної епохи, її традицій, рівня культури (*момент*) на постання та розвиток образу Іспанії та

іспанців у західних культурах та літературах до появи творів В.Ірвінга та після їх публікації.

Теоретичне значення дослідження полягає у розширенні кола взаємодії імагології, орієнталізму та постколоніалізму; зміні перспектив сприйняття та аналізу текстів В. Ірвінга; привнесенні в українське літературознавство новітніх підходів щодо перепрочитання текстів епохи романтизму, зокрема В. Ірвінга як чільного представника американського романтизму.

Практичне значення полягає у можливості застосування результатів даного дослідження при викладанні курсів з історії зарубіжної літератури, порівняльного літературознавства та культурних студій.

Апробація положень магістерської роботи здійснювалася на студентській науковій конференції «Могилянські читання – 2018» (28 листопада 2018 р., ЧНУ ім. П. Могили, м. Миколаїв). За результатами конференції опубліковано статтю «The Representation of Andalusia in the Works of Washington Irving» (Миколаїв 2018).

Структура та обсяг роботи. Магістерська праця складається зі Вступу, теоретичного та двох практичних розділів, кожен з яких містить відповідно 3, 2 та 7 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (87 позицій). Загальний обсяг роботи – 87 сторінок, з яких 78 сторінок основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

У **Вступі** дається загальна характеристика роботи, обґрунтовується актуальність і наукова новизна обраної теми, аналізується стан її розробки, визначаються мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження, його теоретико-методологічні засади, містяться відомості про апробацію результатів дослідження, його структуру, зміст і обсяг.

У першому розділі дослідження «Романтичний орієнталізм в дискурсі імагології» було визначено основні засади орієнталізму та окреслено структуру національного образу у літературній імагології. Перший розділ містить три підрозділи. Зокрема, у *підрозділі 1.1. «Основні характеристики романтичного орієнталізму»* було узагальнено праці Е. Саїда, Г. Бгабги, Д. Наливайка, І. Пупурс та визначено сутність романтичного орієнталізму, а також роль літератури у орієнталістському дискурсі. Оскільки Вашингтон Ірвінг є представником романтизму, у роботі було визначено ознаки романтизму та охарактеризовано романтизм у якості знаряддя орієнталізму. Романтичний орієнталізм як цілісне мистецьке явище поєднує в собі концепції романтизму та орієнталізму. Романтизм В. Ірвінга характеризується екзотизацією, емоційністю, увагою до історичного минулого та захопленням віддаленими країнами. Орієнталізм виявляється в упередженості стосовно зображення «Іншого», відчутті культурної, моральної та фізичної переваги над «Іншим» та контролі.

Для аналізу образу Андалусії з позицій імагології у *підрозділі 1.2. «Специфіка вивчення етнічних образів в імагологічних студіях»* була розглянута імагологічна категорія репрезентації та визначено фундаментальні риси людського сприйняття, які стають основою формування національного образу. До таких рис належать сприйняття через призму власної точки зору, вибірковість сприйняття, упередженість сприйняття. Було проаналізовано роботи Дж. Лірсена та Х. Дизеринка. Було розглянуто явище стереотипізації образу та визначено вибірковість сприйняття та узагальненість основними етапами стереотипізації образу.

У *підрозділі 1.3. «Репрезентація як специфічний спосіб створення образів в художньому тексті»* було визначено сутність репрезентації у розумінні Джоепа Лірсена та вітчизняного вченого Василя Будного. Було узагальнено особливості репрезентації національних образів у

літературних творах. Значну роль у творенні національного образу відіграють стереотипи, які є первинним джерелом інформації про «Іншого». Репрезентація національного образу включає в себе не лише стереотипи та висновки щодо «Іншого», а й свідчить про самого творця образу. Репрезентація «Іншого» завжди несе на собі відбиток «Свого».

Другий розділ – «Становлення імагологічного образу Андалусії у текстах Вашингтона Ірвінга» – складається з двох підрозділів. В другому розділі було охарактеризовано творчість Вашингтона Ірвінга з позицій компаративного літературознавства, а саме: визначено історичні та культурні передумови появи образу Андалусії у творчості В. Ірвінга та розглянуто творчість митця з позицій імагології.

У підрозділі 2.1. «Андалусія в західноєвропейському дискурсі: Просвітництво, історичний та політичний контекст» розглядається історія репрезентації Іспанії та її історичного минулого у західноєвропейському літературному дискурсі. Було встановлено, що традиційно в епоху Просвітництва існували дві принципових теми у репрезентації Іспанії – «чорна легенда» та Реконкіста, а саме: зображення релігійних протистоянь мусульман (арабів) та християн (іспанців). Саме ці теми передували появі образу Іспанії та Андалусії у творах В. Ірвінга.

Підрозділ 2.2. «Вивчення творчості Вашингтона Ірвінга з позицій імагології» є аналізом творів Вашингтона Ірвінга згідно з ключовими поняттями літературної імагології, узагальненими в підрозділі 1.3. На репрезентацію Іспанії вплинули три ключових твердження про людське сприйняття – етноцентризм, тобто сприйняття іспанців через призму власного досвіду американця, вибірковість сприйняття та упередженість сприйняття. Вибірковість помітна в описах вдачі іспанців: їхні образи є узагальненням окремих, почасти негативних рис. Упередженість прочитується у постійних очікуваннях автора знайти підтвердження своїм знанням та своєму емоційному враженню від Іспанії. Як вибірковість, так і

упередженість, є результатом прочитаних В. Ірвінгом книг, у дитинстві та пізніше під час роботи над «Життям та подорожами Христофора Колумба».

Третій розділ «Аналіз репрезентації Андалусії Вашингтона Ірвінга з позицій імагології та крізь призму орієнталізму» складає більшу частину дослідження і є продовженням практичної реалізації теоретичних положень першого розділу. Зокрема *підрозділ 3.1. «Історичні, культурні та біографічні передумови появи образу Андалусії у творчості Вашингтона Ірвінга»* присвячено аналізу бази знань Вашингтона Ірвінга про Іспанію. Було визначено, що Вашингтон Ірвінг здійснив дві подорожі до Іспанії, під час яких він ретельно досліджував історію іспанської Реконкісти, а також, досконало володіючи іспанською мовою, мав змогу спілкуватися з іспанцями. Цей досвід суттєво вплинув на те, яким чином Іспанія та Андалусія репрезентовані в творах В. Ірвінга.

Підрозділ 3.2. «Репрезентація географічного та культурного простору Андалусії у текстах В. Ірвінга» присвячено аналізу пейзажних характеристик Іспанії та Андалусії. Основна увага усіх трьох творів зосереджена на Гранаді та Альгамбрі. Там відбувається основна дія, і більшість іспанців, з якими спілкується Ірвінг під час подорожей – саме з Гранаді. Незважаючи на це, Ірвінг не обмежується описами арабської столиці. У збірці «Альгамбра», а саме в «Легенді про принца Ахмеда аль Камеля» є згадки про Севілью, Кордову, Сеговію та Толедо. Письменник визначає ці міста як культурні та наукові центри. Згадуються Мескіта в Кордові, Алькасар та Хіральда в Севільї. Вони є визначними пам'ятками арабського правління в Іспанії. Автор не обмежується описами арабської архітектури. В одній з легенд він також згадує прекрасні палаци Сеговії та Толедо. Також письменник згадує багато дрібних поселень, які були стратегічно важливими у Реконкісті. Увага Ірвінга до великих міст в

Андалусії, а також згадки про Кастилію, Каталонію, з одного боку, сприяють неоднозначності образу Іспанії, а, з іншого, свідчать про усвідомлення автором культурного, історичного та географічного багатства Іспанії.

У підрозділі 3.3. «Репрезентація історичного минулого Іспанії у текстах В. Ірвінга» було проаналізовано роль Реконкісти у формуванні образу андалузців, а також вибірковість наведених історичних фактів. Особливу увагу було звернено на образи ключових історичних фігур – арабського халіфа Боабділа та іспанських королів Фердинанда й Ізабелли. Портрети історичних постатей є узагальненими, а тому вони розкривають сутність національних етнообразів іспанців та арабів, на підґрунті яких був сформований образ андалузців.

У підрозділі 3.4. «Шляхи стереотипізації образів іспанців та андалузців В. Ірвінгом» було визначено етапи та способи стереотипізації образу Андалусії та іспанців, а також охарактеризовано сутність образу іспанців та визначено основні риси нації, на основі яких відбувалася стереотипізація.

Змістом *підрозділу 3.5. «Наративні стратегії у досліджуваних текстах В. Ірвінга»* є дослідження образів фокалізаторів та нараторів у творах Ірвінга, яке допомогло нам визначити, яким чином представлення різних точок зору стосовно Андалусії сприяє формуванню геокультурного та історичного дискурсу Андалусії.

Підрозділ 3.6. «Прочитання текстів В. Ірвінга крізь призму орієнталізму та романтизму» присвячено екзотизму у зображенні Андалусії. Для цього було проаналізовано твори В. Ірвінга з позицій орієнталізму та визначено шляхи й етапи екзотизації образу. Поняття романтичного орієнталізму було визначено західноєвропейськими літературознавцями у контексті вивчень модусу Східного в текстах представників англійського та французького романтизму. Романтичний

орієнталізм полягає у творенні орієнтального образу «Іншого» застосовуючи екзотизацію та романтизацію. Романтичний орієнталізм характеризується позитивною екзотизацією, а саме: захопленням та зачаруванням автором іншою країною.

Підрозділ 3.7. «Вплив Вашингтона Ірвінга на традиціоналізацію образу Андалусії в американській літературі» є заключним у магістерському дослідженні. У даному підрозділі було проаналізовано інтертекстуальні зв'язки між текстами Вашингтона Ірвінга та представників європейського та американського романтизму. Ми прийшли до висновку, що іспанські тексти Вашингтона Ірвінга, перш за все, здобули прихильність серед істориків та митців через свою насиченість історією. Глибоке вивчення та аналіз історичних документів Реконквісти отримали схвалення видатного історика В. Прескотта, а історичність у поєднанні з художністю була позитивно оцінена донькою В. Годвіна, Мері Шеллі.

ВИСНОВКИ

У магістерському дослідженні запропоновано теоретичне узагальнення й нове вирішення наукового завдання, що виявляється в осмисленні шляхів репрезентації образу Андалусії у текстах американського романтика Вашингтона Ірвінга про Іспанію XV століття. У даній роботі проаналізовано три твори В. Ірвінга про Іспанію – оповідання «Бакалавр Саламанкський», історичний роман «Хроніка завоювання Гранади» та збірка новел, есе та подорожніх нотаток «Альгамбра». Саме дані твори демонструють географічне, культурне та історичне різноманіття Іспанії. На основі узагальненого образу Іспанії розкривається своєрідність Андалусії, образ якої було проаналізовано у даному дослідженні. Образ Андалусії розкривається з точки зору

географії, архітектури, історії та характеру людей, з якими спілкувався письменник.

Задля досягнення поставленої мети в теоретичному розділі було представлено наукові праці, в яких висвітлювалися питання творчості автора, та розвідки з ключових питань методології дослідження. Ретельне вивчення корпусу критичних текстів щодо творчості В. Ірвінга засвідчило появу і стрімкий розвиток імагологічних поглядів, застосування орієнталістського підходу та перепрочитання творів автора з позицій постколоніальної критики у західному літературознавстві, що дало нам можливість скористатися цими новітніми ідеями, випробувати їх до перепрочитання «іспанських» текстів В. Ірвінга та впровадити новітні візії творчості письменника, зокрема особливості авторської репрезентації Андалусії, в українській літературознавчій дискурсі.

Вашингтону Ірвінгу належить роль творця найбільш детального і критичного образу Іспанії у літературах США та Європи XIX століття. Творчість Вашингтона Ірвінга демонструє його ґрунтовні знання з історії та культури Іспанії, а також є відображенням його власного досвіду перебування в країні.

Вашингтона Ірвінга називають найбільш європеїзованим американським письменником. Його творчість увібрала в себе впливи європейських письменників доби романтизму, зокрема французьких та британських. На нього вплинула творчість іспанського історика та романіста Переса де Іти, відомого хроніками з історії останнього і вирішального етапу Реконкісти. Досвід перебування в Іспанії дозволив письменникові перевірити на власному досвіді відповідність літературних образів дійсності. Образ, створений Ірвінгом, є цінним тому, що не лише спирається на літературні образи попередників, а є результатом безпосереднього контакту з іспанським характером, середовищем, епохою, та їх подальшим аналізом і переосмисленням.

Творчість Вашингтона Ірвінга може бути інтерпретована з позицій орієнталізму. Орієнталізм письменника стосується як арабів, так і іспанців. Орієнталізм стосовно іспанців, перш за все, виявляється у географічних описах. Іспанія схожа на Африку, про що В. Ірвінг говорить на початку «Альгамбри». Іспанія нагадує йому Схід з точки зору архітектури та культурних здобутків, хоча архітектура країни нагадує письменнику радше північну Африку. Культура іспанців також нагадує арабську: їхню любов до співів та танців Ірвінг вважає результатом впливу арабської культури на іспанців. Характер іспанців, за словами самого Ірвінга, нагадує орієнталів – їхньою гордовитістю, стійкістю, благородством та зневагою до розкоші. Орієнталами у нього виступають іспанці. Щодо арабів, то Ірвінг навпаки розвіює орієнтальний стереотип про них. Так, Ірвінг розвіює стереотип про арабів як нездатних до інтелектуального розвитку та модернізації. Він наводить приклади надзвичайної арабської архітектури. Окремий розділ в «Альгамбрі» він присвячує науковим та культурним досягненням арабів. Ірвінг їх не ідеалізує, адже, з його позицій, араби не вміють воювати. Гордия та ревності часто одержують перевагу над здоровим глуздом. У цьому вони також постають орієнталами, які нездатні себе захистити. Двоякість орієнталізму полягає у критичності Ірвінга щодо стереотипів. Він аналізує їх крізь призму власного досвіду та керується здоровим глуздом. Тому його образи як іспанців, так і арабів, містять і переваги, і недоліки кожного народу. Стереотипи присутні лише такою мірою, якою вони підтверджуються досвідом самого автора.

Імагообраз Андалусії знаходиться на перетині образу іспанців та арабів. Географічно Андалусія є сумішшю кастильських та південних ландшафтів. Архітектурно вона належить до Сходу. Побут людей також більше нагадує пасивний та лінивий Схід. Андалузці працюють лише настільки, щоб їм вистачало на прожиття. Вони захоплюються легендами

та щиро вірять у мусульманські скарби. Тихі вечори в Альгамбрі нагадують американському романтику мотиви «Тисяча та однієї ночі».

Основною метою нашої роботи було дослідити образ Андалусії у творчості Вашингтона Ірвінга та визначити, чи є цей образ орієнтальним. Нами був проведений ґрунтовний аналіз образу Андалусії з позицій імагології та орієнталізму, а саме географічної, історичної, та культурної точок зору. На підставі проведеного аналізу можемо стверджувати, що образ Андалусії, створений В. Ірвінгом, належить до орієнталістського дискурсу та є стереотипізованим, тому, що будь-які стереотипи мають фактичне підґрунтя, а також тому, що неможливо повністю відійти від панівних настроїв та віянь епохи. Разом з тим творчість Ірвінга підіймається над стереотипами, своїм часом і звичаями тому, що автор оперує здоровим глуздом та загальнолюдськими категоріями, які невіддільні часу та звичаям. Через це образ Андалусії Вашингтона Ірвінга залишається змістовним та цікавим сучасному читачеві.

СПИСОК ОПУБЛКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Соловей, А. В. "The Representation of Andalusia in the Works of Washington Irving." *"Студентські наукові праці: Могілянські читання"*, ЧНУ ім. П. Могили, 2018.

АНОТАЦІЯ

Соловей А. В. Репрезентація образу Андалусії у творах Вашингтона Ірвінга.

У магістерській праці аналізується орієнтальний образ Андалусії та андалузців, сконструйований американським письменником періоду романтизму Вашингтоном Ірвінгом. Для аналізу були обрані три головні «іспанські тексти»: оповідання «Бакалавр саламанкський», історичний

роман «Хроніка завоювання Гранади» та збірка новел, есе та подорожніх нотаток «Альгамбра». Було прослідковано, яким чином конструюється образ Іспанії як Іншого, визначено основні складові орієнтальності образу. Стаття зосереджується на репрезентації Андалусії та іспанців, їхнього менталітету, культури, побуту, природи та історичного минулого Іспанії.

Ключові слова: орієнталізм, Орієнт, Едвард Саїд, імагологія, Інший, образ, репрезентація, постколоніальні дослідження, романтизм, Вашингтон Ірвінг, Іспанія, Андалусія, Гранада, Альгамбра.

ABSTRACT

Solovei, Alina. The Representation of Andalusia in the Works of Washington Irving.

The present research examines a case when a western country becomes oriental in the works of an American romantic writer Washington Irving. The paper provides analysis of his three major works about Spain, which are *The Student of Salamanca, 1822, Chronicle of the conquest of Granada, 1829, and Tales of the Alhambra, 1851*. The purpose of this paper is to analyze how an image of oriental Andalusia is formed through recollections of Arabic legends connected with Spanish architecture, historical flashbacks of the Spanish past as a colony, and a constant comparison of Spaniards with Arabs. The paper focuses on the representation of Andalusia as well as Spaniards and Arabs, their character traits, their nature, and the ways of living.

The research of the given subject has led to the conclusion that Washington Irving builds up an oriental image of Andalusia, which is a combination of Spanish and Arabic traits and stereotypes. Washington Irving managed to create an original image of Andalusia due to the fact that his descriptions of Spain and Spaniards show that Spain inherited a lot from Arabic culture, thus becoming oriental in American perception.

The representation of Andalusia has several constituents. The image of Andalusia is created by means of geographical descriptions, architecture, history and character of people. The representation also includes stereotypes about Spaniards and Arabs which give the reader an insight into the character of Andalusians. The analysis of the geographical descriptions showed that Washington Irving clearly differentiates Spanish landscape from Andalusian one. While Spanish landscape is monotonous, Andalusian landscape is presented in a wide range of colours. This difference was employed to express author's attitude towards Spaniards and Arabs. Descriptions of Arabic architecture add oriental air to the image of Andalusia. Attention to the Arabic architecture was employed in order to emphasize cultural and intellectual advantage of Arabs over Spaniards. Washington Irving pays a lot of attention to the history of Spain, mainly to the Reconquista. Irving creates very detailed portraits of main historical figures – catholic kings Ferdinand and Isabella, and Muslim king Boabdil. Historical portraits are of generalized character and they play an important role for the understanding of the character of Spaniards and Arabs.

The analysis of geographical, historical and cultural aspects of the image of Andalusia proves that the representation of Andalusia belongs to orientalist discourse. First of all, Washington Irving positions himself as superior to the Andalusians, because he sees them as people who revolve around him and help him while he lives in the Alhambra. At the same time he acknowledges the superiority of Spanish and Arabic culture over his own. Andalusia is oriental because of the way people live there. They are never in a hurry, they do not work hard but enough to live a mediocre life, yet they are dreamy and they like to cherish the idea of getting rich without any efforts. Andalusia is not completely oriental. On the one hand, Andalusian architecture represents the East and daily routine of Andalusians is indolent. On the other hand, Arabic culture, manners, such as generosity and nobleness, and scientific

accomplishments of Arabs disprove the image of oriental Andalusians as uneducated and incompetent. The image of Andalusia encompasses stereotypes, analyzed by Washington Irving, his own experience of living in Spain and his profound knowledge of history. This makes the image of Andalusia profound and unique.

Key words: Orientalism, Edward Said, the Other, Imagology, representation, image, Washington Irving, post-colonial studies, Romanticism, Andalusia, Spain, Arabs, Alhambra, Granada.